

CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ

referitor la proiectul intitulat **Hotărârea Guvernului privind aprobarea Strategiei Naționale pentru Industria de Apărare 2024 - 2030**

Analizând proiectul intitulat **Hotărârea Guvernului privind aprobarea Strategiei Naționale pentru Industria de Apărare 2024-2030**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr. 401 din 26.11.2024 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr. D1278/27.11.2024,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de hotărâre, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de hotărâre are ca obiect de reglementare aprobarea *Strategiei naționale pentru industria de apărare*, care urmărește, astfel cum rezultă din cuprinsul Notei de fundamentare, „întărirea capacității Ministerului Economiei, Antreprenoriatului și Turismului de a răspunde nevoilor de dotare cu muniție, armament, produse, sisteme și platforme militare ale Forțelor Sistemului Național de Apărare, precum și de protejare a intereselor esențiale de securitate”.

2. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității măsurilor propuse.

3. **Ca observație cu caracter general**, semnalăm faptul că, având în vedere domeniul de reglementare al Strategiei, precum și cele precizate la **pagina 52** a Strategiei, unde la Măsuri pentru punerea în aplicare, se precizează că se va realiza „*Avizarea de către Consiliul Suprem de Apărarea a Țării a proiectului Hotărârii de Guvern privind Strategia Națională pentru Industria de Apărare*”, dar și în Secțiunea a 6-a din Nota de fundamentare ce însoțește proiectul de act normativ,

este necesar ca prezentul proiect de hotărâre să aibă **avizul** acestei autorități.

4. Pentru un spor de rigoare normativă, având în vedere practica legislativă în domeniu, semnalăm că alăturarea substantivului „**Guvernului**” este superfluă, motiv pentru care propunem ca **titlul** să debuteze, astfel:

„Hotărâre privind aprobarea Strategiei naționale pentru industria de apărare **pentru** perioada 2024 - 2030”.

5. La **formula introductivă**, semnalăm că dispozițiile art. 108 din Constituția României, republicată, consacră **regimul constituțional al hotărârilor Guvernului**, potrivit căruia hotărârile trebuie să se întemeieze pe lege sau pe un act normativ cu forța juridică a legii, sens în care propunem a se analiza ca temei legal prevederile **art. 6 alin. (5) lit. b) din Legea nr. 232/2016** privind industria națională de apărare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare.

Totodată, apreciem că nu se justifică invocarea Programului de guvernare 2023-2024 - Viziune pentru națiune, prezentat în cadrul unui **preambul**.

De asemenea, considerăm că **nu se justifică nici invocarea prevederilor** din Hotărârea Guvernului nr. 864/2023 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei, Antreprenorialului și Turismului, cu modificările ulterioare.

În cazul în care se va face în continuare referire la **Hotărârea Guvernului nr. 864/2023**, pentru o informare completă, deoarece art. 4 este structurat pe mai multe litere, pct. 15 regăsindu-se în cadrul mai multora, se va **preciza litera** din cadrul căreia face parte respectivul punct, iar după titlul actului se va introduce sintagma „**cu modificările ulterioare**”.

6. La **art. 2** din proiect, în considerarea prevederilor **art. 36 alin. (1)** din Legea nr. 24/2002, se impune reanalizarea și reformularea sintagmelor „**împreună cu instituțiile partenere și autoritățile publice implicate**”, precum și „**va cuprinde activități și responsabilități specifice**”.

Observația este valabilă și pentru norma preconizată la **art. 3** din proiect, sens în care este necesară reformularea sintagmei „**din alte surse legal constituite**”.

7. **Cu privire la Strategie/anexă**, formulăm următoarele observații:

7.1. Pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, este necesar ca termenul „ANEXĂ”, folosit pentru marcarea acesteia, să fie redat sub forma „Anexă” care va fi inserat în partea dreaptă sus a primei pagini.

De asemenea, recomandăm **redactarea în mod unitar** a denumirii Strategiei, întrucât termenii folosiți sunt redați atât cu inițială mare, cât și cu inițială mică. A se vedea în acest sens **pagina 52** a Strategiei unde se întâlnesc ambele variate de redactare a denumirii Strategiei.

Totodată, pentru respectarea exigențelor de redactare, **marcarea enumerărilor** se va face prin folosirea literelor alfabetului românesc încadrate în partea dreaptă cu paranteză. Precizăm și că redarea unor explicații folosind **parantezele** contravine normelor de tehnică legislativă și, ca atare se impune eliminarea acestora.

În cazul **referirilor la acte normative** la prima citare vor fi menționate următoarele date de identificare: categoria juridică și emitentul, numărul și anul adoptării, titlul, inclusiv evenimentele legislative survenite ulterior adoptării, eventual republicării, nefiind necesar a se preciza editorialul în care respectivul act normativ a fost publicat.

Cu titlu de exemplu, **la pagina 4** a Strategiei, la prima frază din cadrul Metodologiei, referirea la Hotărârea 379/2022 se va face astfel: „**Strategia a fost elaborată în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 379/2022 privind aprobarea Metodologiei de elaborare, implementare, monitorizare, evaluare și actualizare a strategiilor guvernamentale**”.

Totodată, semnalăm că, potrivit normelor de tehnică legislativă, titlurile actelor normative vor fi redată doar când acestea sunt invocate **pentru prima dată în cuprinsul acestora** și, ca atare, dacă un act normativ necesită a fi repetat ulterior, atunci norma de trimitere **nu va mai fi însoțită de titlul respectivului act normativ** pentru a nu se încărca excesiv textul reglementării.

În acest sens, exemplificăm **Legea 232/2016** privind industria națională de apărare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare **al cărui titlu este redat de mai multe ori** în cadrul Strategiei atunci când se face referire la această lege.

De asemenea, precizăm că, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, trimiterile la aceste acte normative trebuie realizate prin **indicarea categoriei acestora, a numărului și a anului adoptării lor, urmată de indicarea titlului** și, dacă este cazul, de mențiuni referitoare la evenimentele legislative intervenite ulterior intrării acestora în vigoare (aprobare prin lege, modificări și/sau completări,

republicări), fără a se reda și datele de identificare ale editorialului în care acestea au fost publicate.

7.2. La **pagina 3** a Strategiei, termenul „**Urgență**” din cadrul sintagmei „**Ordonanței de Urgență a Guvernului**” se va reda cu inițială mică. De asemenea, pentru precizia informației, se va specifica faptul că Normele metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 124/2023, la care se face referire **au fost aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 438/2024**.

7.3. La **anexa nr. 2** la Strategie, **cu privire la actele normative invocate**, la cele care se referă la hotărâri, ordonanțe și ordonanțe de urgență **trebuie menționat și emitentul lor**, respectiv Guvernul, cu excepția Hotărârii nr. 22/2020 și a Hotărârii nr. 28/2021, unde emitentul este Parlamentul României.

De asemenea, la Hotărârea Guvernului nr. 864/2023 se va preciza că aceasta **are modificări ulterioare**.

La Programul de guvernare 2023-2024 se va preciza actul din care face acesta parte, respectiv **Hotărârea Parlamentului nr. 22/2023 pentru acordarea încrederii Guvernului**.

La Hotărârea Guvernului nr. 754/2022 **deoarece are un caracter modificador, conform normelor de tehnică legislativă trebuie invocat actul de bază**, respectiv Hotărârea Guvernului nr. 877/2018, cu precizarea că respectiva hotărâre a suferit **modificări și completări ulterioare**.

La Ordonanța nr. 122/1998, pe lângă precizarea emitentului, respectiv Guvernul, pentru o informare completă, după titlul său se va introduce sintagma „**aprobată prin Legea nr. 50/1999**”.

La Legea nr. 477/2003, după termenul „republicată” se va introduce sintagma „**cu modificările ulterioare**”.

La Legea nr. 83/2012, semnalăm că titlul corect este „**pentru ratificarea Tratatului privind stabilitatea, coordonarea și guvernanta în cadrul uniunii economice și monetare dintre Regatul Belgiei, Republica Bulgaria, Regatul Danemarcei, Republica Federală Germania, Republica Estonia, Irlanda, Republica Elenă, Regatul Spaniei, Republica Franceză, Republica Italiană, Republica Cipru, Republica Letonia, Republica Lituania, Marele Ducat de Luxemburg, Ungaria, Malta, Regatul Țărilor de Jos, Republica Austria, Republica Polonă, Republica Portugheză, România, Republica Slovenia, Republica Slovacia, Republica Finlanda și Regatul Suediei, semnat la Bruxelles la 2 martie 2012**”.

La Hotărârea Guvernului nr. 370/2004 se va elimina sintagma „**aprobate prin Hotărârile Guvernului nr. 530/2023 și nr. 895/2024**”.

7.4. Referitor la sistematizarea conținutului anexei, precizăm că normele din cuprinsul acesteia nu sunt redactate și marcate potrivit exigențelor impuse de normele de tehnică legislativă, respectiv art. 51 alin. (3) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, fapt pentru care sugerăm ca **anexa** să fie structurată pe capitole și secțiuni, iar acestea la rândul lor, pe articole și alineate, pentru o mai ușoară identificare a textelor și pentru operarea cu precizie a unor eventuale intervenții legislative asupra Strategiei.

În acest sens, propunem ca secțiunile să fie numerotate cu cifre arabe, sub forma „Secțiunea 1”, „Secțiunea a 2-a” etc.

Totodată, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, este necesară **marcarea enumerărilor** prin litere mici ale alfabetului și nu prin alte semne grafice, precum și **eliminarea parantezelor** din întreg cuprinsul anexei.

7.5. În ceea ce privește actele normative la care se fac trimiteri în cuprinsul anexei, la secțiunea „**Cadrul legal existent**”, din cuprinsul **Anexei nr. 2** la strategie, se impune indicarea în mod expres a actelor normative prin care au fost aprobate strategiile enumerate, precum și înlăturarea celor care nu sunt în vigoare. În acest sens, menționăm cu titlu de exemplu H.G. nr. 1460/2008 prin care a fost aprobată Strategia pentru dezvoltare durabilă 2013-2030 și care, **a fost abrogată** prin H.G. nr. 877/2018.

7.6. La **pct. 12** „Implicațiile asupra cadrului juridic” **din Strategie**, la paragraful 5, pentru un spor de rigoare, acesta se va reda astfel:

„Anexele 1-3 fac parte integrantă din prezenta Strategie.”.

7.7. Referitor la **anexele la Strategie**, în considerarea normelor de tehnică legislativă propunem ca acestea să fie marcate, în colțul din dreapta sus, sub forma:

„Anexa nr.(...)**la Strategie**”.

PREȘEDINTE
Florin IORDACHE

București
Nr. 1198/27.11.2024